SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan **15 gld.**, za pol leta **8 gld.**, za četrt leta **4 gld.**, za en mesec **1 gld. 40 kr.**
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto **12 gld.**, za pol leta **6 gld.**, za četrt leta **3 gld.**, za en mesec **1 gld.** V Ljubljani na dom pošiljan veljá **1 gld. 20 kr.** več na leto. Posamezne številke veljajo **7 kr.**
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljà tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 125. V Ljubljani, v soboto 4. junija 1887. **Letnik XV.**

Ljute rane modèrnega društva.

(Po „Vrhbosni".)

(Dalje.)

11. Mir. Pred veliko evropejsko vojsko, ktere se boji sedaj cela Evropa, čuti se samo tisti oblastnik varnega na svojem sedežu, kteri trobi v svet na trobljo mirú. Zato so pobijali in zdelavali z drugih močnejih strani istega, ki se je predrznil ziniti, da mora biti vojska. Rekel bi: zmagali so ljudje, da se ne razpletajo in zlagajo mednarodne razprtije na bojišči. Da to kdo veruje, ne bi nam strah kakor môra pritiskal naših prsi. Saj imajo vsi neizpolnjenih želj, nedoseženih pretenzij dovelj. Vrh tega opazujemo, da pričakuje današnja družba sedaj prevrat, da se uniči ali da se pomladi. Med svetom namreč vlada prava zmešnjava: državne konštitucije obstojé in se spreminjajo brez kakega jedinstvenega načela, in v marsikteri postavi nahajamo zastopane težnje, med seboj nasprotne; razun tega trpijo kaj močno na tem, ker se smatra država kot vir vsega prava in po paganskih nazorih za inštancijo vesti, duševnosti človeške. Nič manj ni zmešana naša družba od one svobode, s ktero se sedaj ponaša um človeški, opojen z velikimi svojimi vspehi, in tako opojen ugaja — ne kakemu božanskemu vzletu, na korist sličnosti z Bogom — ampak pusti materiji. Tak nered izzivlje borbo, zato pa svet sam veruje nehoté v bližnjo borbo!

12. Prava človeška prosveta pozná človeka, njegov namen in sredstva do namena. Razumnikom vsega sveta bila je naloga, to učiti; vspeh jim je bil vrlo različen. Nobeden ni rešil prav. Prava resnica pride od razumnika nad vse razumnike; od večnega uma, od uma, kojega ne preči telo; uma, vira najčistejše svetlosti: od Boga! Cerkev jedina skrbi, da ne preneha ta nauk in z božjo posebno milostjo varuje in širi ta nauk na srečo človeško časno in večno vse veke svojega obstanka. In ta nauk ji je izhodišče vsemu njenemu delovanju, ktero je ogromno in po svojem bojišči in svojih vspehih obseza celi svet in povsod po njem slišimo glas hvale in slave božje zato, ker imamo tako dobro mater, kakor je sveta cerkev.

Vkljub temu imenujejo cerkev zapreko prosvete, steber neumnosti in s tem prepričanjem delajo državniki današnjega kroja za novo prosveto, ktera ne vé za krščanski nauk, in v korist samo sebi, ne narodu.

Čujmo, kako misli o narodu „državniška svetlost" Macchiavelli: Premislivši vse, sem rajše v peklu z zvezdami sveta, Platonom, Aristotelom, Aleksandrom in drugimi velikimi možmi starega veka, kakor pa v nebesih s svetniki, kteri so — večinoma — preziru izvržene stvari. Toraj ljudje, kteri so živeli brez greha in dosegli svoj večni namen, so izmet, bistre glavice pa, ktere niso dosegle svojega namena, so dika človeška! Najbolje se podá tej prosveti novega kopita beseda, ktero je izrekel nek razumnik iz one družbe: „razumel me je samo eden in ta ne prav."

Kdor ljubi in išče resnico, govori jasno, ker ljubi tudi tistega, kteremu govori. Ali kdor zamotá, zapleta, okiti in ovenča, zasuče in zavija, da ga ljudje ne razumejo: ta zakriva svojo resnico, ker se je sramuje in boji. Zato cerkev uči, da jo vsak sliši in razume, a modrijani izven njenega naročja zakrivajo svetu svoj čisti nauk, ker, pravi nek francoski prosvetitelj, sluge ne smejo niti znati, ako hočemo, da smo živi, da zanikujemo Boga. Kdor s to prosveto želi narodu srečo, kake ima namene v glavi?

(Konec prih.)

Govor g. državnega poslanca dr. Viteziča

v državnem zboru dné 14. maja.

(Dalje.)

V včeranji seji pokazal se je zastopnik Goriškega veleposestva v fulminantnem govoru, kdo da je. Mislim, da je bil to njegov takozvan „deviški govor", ki je bil pa jako oster in krepak. (Veselost.) Naperjen je bil posebno proti gospodom kranjskim poslancem, kteri so se do sedaj v budgetni debati oglasili. Obdolžil jih je, da so sumničili Primorce irredentizma. Jaz bi vendar-le g. poslanca prav lepo prosil, da naj dotične govore pazljivo prebere, in prepričal se bo, da je vse, kar je trdil, popolnoma neresnično. Gospodje so o irredenti govorili le v splošnem pomenu, nihče pa ni tega trdil, da bi bili vsi laški Primorci irredentarji. Ravno narobe so trdili, da se velika večina Lahov ne pečá z irredento. (Tako je! na desni.)

Da je irredenta res tù, je že zdavnej in sploh znano. Tega ne bo nihče vtajil. To je gospod tudi sam priznal, rekoč, da se nezadovoljneži povsod nahajajo. To in prav nič druzega trdili so tudi gospodje na tej (desni) strani. Zato pa še enkrat ponavljam, da ni res, da bi bil kdo gospodov rekel, da so vsi Lahi irredentarji.

Gospod poslanec je govoril tudi še o „slavnem praporu", o „zmagoslavni naši vojni mornarici", o „naši izborni trgovinski mornarici, ktere se vse bojí in jo vse spoštuje po oddaljenih morjih na iztoku in zapadu". S tem se popolnoma strinjam, ali vprašati ga moram, kdo pa so najizborneji element, iz kterega se sostavlja naša vojna in trgovska mornarica? Kdo pa so bili, ki so se pri Visu tako sijajno obnesli? Ali morda „državi zvesti Furlani"? Ne, Slovani so bili, iz kterih se obe mornarici največ sostavljate. (Poslanec Ghon: Da, pa je bilo tudi prav veliko Nemcev zraven!) Da, tudi so bili ondi Nemci, prav rad priznavam, toda velika večina je bila slovanska. (Poslanec Ghon: Dalmatinska!) No, saj to so ravno Slovani.

Jaz toraj mislim, da gospod poslanec nikakor ni prav storil, da je govoril o sumničenji, pač pa je s svojim govorom sam Slovane sumničil, kajti govoril je o nekakih kompromisih, rekoč: „Tistih kompromisov, hvala Bogu, nismo pri nas sklepali, temveč na daljnem severo-zapadu države". Ali je bilo treba tù o tistih kompromisih govoriti? Jaz mislim, da ne!

Sedaj pa k gospodu poslancu pl. Burgstallerju. S tem se pa že dolgo poznava. (Živahna veselost.) Kljubu vsem njegovim zatrjevanjem, ktere smo slišali, n. pr., da je velik prijatelj Slovanom, kljubu temu, da je imenoval Tržaške okoličane „dobre okoličane" in kljubu temu, da je rekel, da Tržaški magistrat vrlo skrbi za šolsko omiko pri Slovencih, mu vendar, ker se je tako silno branil vpeljave slovenščine v novi obrtni šoli v Trstu, ne morem

LISTEK.

Trapec.

II.

Ko se je zmračilo, napolnjevala se je hiša polagoma; postarane samice in ostaréli dedje, ki se radi kmalo spravijo k počitku, prišli so prvi stražit k umrli. Na mizi je krožnik s tobakom, s kterim so možaki pridno polnili svoje pipe.

„No, trapče, zunaj sem ti pripravila večerjo, če te je volja", zakliče gospodinja skozi okno. A Primož se niti ne gane; tudi kopa zabavljic njegove svakinje v veži ga ne premakne.

„Hi, hi, je pošepetala postarana suha ženica svoji sosedi pri peči, sedaj ga pa ne bo nobeden več negoval; ali slišiš, še pri družini mu jesti ni dala."

Škoda je Marijane, če že ne za kaj druzega, vsaj za Primoža; no dobro, da je bebast, to je prava dobrota za-nj," jej ta odvrne.

„Dobro bi bilo fantu — pa le tiho!" — pri teh besedah se nagne k svoji sosedi — „ne sme se vse povedati, kakor je."

„Kaj ne, da je imela Marijana še nekaj trdnjakov in šmarnih petic; ti si bila velikokrat pri njej?"

„O, pa ne malo in Primož" — tù jame pokašljevati, ker prišel je mimo gospodar s steklenico žganja in jerbasom kruha, kar je delil med čuječe pri mrliču. — „Dobro bo malo kruha, kako lep kruh imate", obrne se takoj z blagovoljnim smehom na lici do gospodarja.

Ko še malo pozlobudrá z gospodarjem, nagnè se zopet k svoji sosedi in jej zašépne: „Da, prav ta-le Primož je imel pri njej 500 gld. dote spravljenih. Kam bodo zdaj šli — hi, hi, hi, o tem je najbolje molčati; kaj bo li delalo to trapče ž njimi, hi, hi, hi". In nekak prisiljen posméh jej zaigrá okolo usten; nato se pa obrne zopet na drugo stran in pričnè drug pogovor.

Primož je pa še vedno sedel nepremakljivo na svojem prostoru, ne mené se, da ga je sem pa tje kaka suha ženica zbodla s svojim namazanim jezikom. Ko so pa videli, da ne odgovarja, pustili so ga pri miru; nikdo se ni brigal zanj. Le starikav možiček, sedeč za mizo, pogledoval ga je žalostno od strani; videlo se mu je, da ima sočutje ž njim, in obrnivši se k svojemu sosedu, je rekel: „Primožu ne bo dobro doma biti, da bi le mogli reveža spraviti kam drugam".

„Saj tukaj dolgo ne bo mogel ostati, ker je že tako vse — moje", pomenljivo ta odgovori.

„Ali je res že Blažé tako na konci?"

„O sevéda, dolgá ima črez mero, in komaj, komaj, da še visi." Dokler je bila Marijana še pri življenji, je bilo že še; ta ga je zmirom zakladala, a zdaj — no, jaz sem že prej večkrat rekel, ko bo Marijana šla sè sveta, šla bo tudi Blažetova hiša rakom žvižgat!"

„Saj pa tudi ni čuda; nobenega reda ni pri hiši; namesti marljivosti leno postopanje in pa dobro življenje, e — to ni za kmeta; le glej, kako se oblači ženska z otroci, izmed kterih ni nihče za drugo, kakor da kriči nad ljudmi in pase lenobo."

verjeti, kar je govoril. Vprašam ga le, ali gré mar tukaj za to, da bi se laščina iz nove obrtne šole izključila? Ne; saj jim jo radi pustimo, kakor je vlada to določila in kakor jo mestni sovet zahteva. Mi le zahtevamo, da se dá tistim Primorcem, ki niso zmožni laščine, in teh je velika večina, prilika, na obrtni šoli poduk v njim razumljivem maternem jeziku slišati.

V takem smislu govoril je g. poslanec Burgstaller, kakor oni gosp. poslanec, čegar govor sem ravnokar ocenjaval, kakor da bi mi nameravali laščino iz obrtne šole popolnoma izključiti; kar pa, kakor sem že rekel, ni res. (Klici na desnici: Ne, ni res!)

Ker že o g. Burgstallerju govorim, omenil bom na kratko tudi govora, ki ga je nedavno poprej imel.

Kar se tiče njegovih razprav gledé obeh resolucij, ki smo jih mi vložili za vpeljavo slovenščine in hrvaščine v naših srednjih šolah, da naj bi se ta resolucija raztezala tudi na nemško gimnazijo v Trstu gledé vpeljave laškega jezika, se ne strinjam z njim. Če Trst že ima laško gimnazijo s popolnoma laškim učnim jezikom, mislim da je vendar povsem odveč, da bi se tudi na drugi gimnaziji v laščini podučevalo.

Pač se pa po večem strinjam s tem, kar je govoril v Koprskem učiteljišči, kajti ta zavod zdi se mi napačno osnovan. Razdeljen je na tri oddelke, na hrvatski, na laški in slovenski oddelek. Če bi se predmeti v tistih oddelkih tudi res v dotičnih jezikih predavali, bi prav nič ne rekel, toda čem višje gremo po letih, tem več se predava v nemščini. Poslednje leto je že čisto nemško. Tù se je vendar pred vsem treba ozirati na namen zavoda, kteri je odločno ta, da nam izobražuje slovenske, hrvatske in laške učitelje.

Čemu jih mučijo z nemščino?

Jaz bi si želel, da bi se nemščina le kot obligatni predmet podučevala; da se pa v četrtem letu vsi predmetje nemški učé in da je nemščina izključljivo podučni jezik pri bodočih slovenskih, hrvaških in laških učiteljih, to se mi pa ne zdi prav. Kakor vidite, vjemam se skoraj povsod gledé te šole z g. poslancem Burgstallerjem.

Ker me je dotični g. poslanec ravno naprosil, moram še nekaj omeniti iz govora gosp. poslanca Hock-a. Očital je namreč mojemu somišljeniku in prijatelju kanoniku Klunu, kakor bi bil ta nalašč navajal izmišljene štatistične podatke, ker je rekel, da je Slovencev na Koroškem 130.000 in ne 102.000.

No, mislim, razlika ni ravno tolikošnja. Če pa pomislimo, kako da so se na Koroškem ljudje, posebno pa Slovenci šteli, mislim, da je številka ki jo je gosp. poslanec Klun navedel, resnici zdatno bližja, kakor pa ona v štatistiki. (Posl. Ghon: Kako pa je bilo vendar tisto nasilstvo pri štetvi? Dokažite nam to!)

Če tudi je govornik, ki je za gosp. poslancem Klunom govoril, skušal osmešiti vir, iz kterega je g. Klun svoje podatke zajemal — g. Klun dobil je namreč svoje podatke od župnikov (Posl. dr. Poklukar: Iz Šematizma!) — so toraj ti podatki izvestno bolj resnični, kakor pa oni po državnem potu pridobljeni. (Posl. Klun: Prav gotovo! — Posl. Auspitz: Kakor komu vgajajo! — Posl. Ghon: Saj niti ni mogoče koga siliti, če vsak prostovoljno vpiše, kar hoče!)

Gosp. posl. Klun je tudi rekel, da so šole tako slabo vrejene, da se slovenski otroci niti slovenski brati in pisati ne naučé. G. poslanec mu je na to omenjal družbo sv. Mohorja, ki ima toliko tisoč naročnikov, kar je najbolji dokaz, da znajo ljudje brati in pisati slovenski. Pri tem moram pa že opozoriti, da je velika večina udov tega društva iz sosednjih slovenskih deželâ ne pa iz Koroške, kar pač ni čuda, da jih je toliko. Društvo se je v kratkem času tako visoko vspelo, ker dáje udom za prav majhen denar obilno dobrega berila. (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. junija.

Notranje dežele.

Prestolonaslednica ***Štefanija*** obiskala bo s prestolonaslednikom cesarjevičem Rudolfom samo Krakov, odkoder se vrne na Dunaj. Mestni zastop v Lvovu je prosil, da se prestolonaslednici pokloni posebna deputacija. Ker je nadvojvodinja prošnjo dovolila, pride deputacija v Krakov 28. junija.

Dopolnilne volitve v ***češki*** deželni zbor vršile se bodo meseca avgusta. Kakor znano, izstopili so nemški poslanci iz deželnega zbora in izgubili svoje mandate.

Na ***Koroškem*** bo velikoposestvo volilo 27. junija deželnega poslanca namesto grofa Thurna.

Na ***Hrvatskem*** je živo volilno gibanje. Kaker „Obzor“ poroča, razposlala je vlada na vse strani svoje ljudi, da pridobé volilce za vladne kandidate. V Zagrebu je vlada postavila za vse tri volilne okraje svoje kandidate: D. Stankovića, dr. Šrama in župnika Krapca.

Ogerski listi so objavili volilni govor prejšnjega finančnega ministra Kolomana pl. Szella. Tirja namreč, da mora ogerska vlada najprvo vrediti finance. — Minister Trefort se je tudi priporočal v Budimpešti svojim volilcem in povdarjal, da hoče vlada ogersko državo povzdigniti na stopnjo moderne države. Tega namena vlada do sedaj ni še dosegla. Priznal je tudi, da vlada ni še določila programa prihodnjemu državnemu zboru. — Znani Košut še vedno ne miruje in se mnogo zanimiva za ogerske razmere, akoravno živí v Italiji. Nedavno je sporočil nekemu ogerskemu poslancu, da obsoja antisemitizem.

Vnanje države.

„Osservatore Romano“ je že objavil imenovanje novega ***papeževega*** državnega tajnika. Kardinal Mariano Rampolla del Tindaro se je rodil 1843. l. v Siciliji. Služboval je kot papežev zastopnik v Madridu. Glavna naloga njegova bo, da zboljša razmere z laško vlado. — „Oss. Romano“ piše tudi o rimskem vprašanji: V Italiji je mnogo ljudí, ki v resnici želé, da se laška vlada sprijazni z rimskim papežem. Vedó dobro, da papež ljubijo Italijo. Vsled tega upajo, da se bodo papež odpovedali vsem pravicam. A to je nemogoče. Edina pot, ki vodi do mirú, je pravičnost. Vzeli so papežu Rim in državo. Pravičnost tirja, da mu dajo nazaj v prvi vrsti mesto Rim; znabiti, da kaj odjenjajo od strogih pravic, a se jim odpovedati, ni nobenemu papežu mogoče.

Z Dunaja se poroča, da se v kratkem skončajo dogovori o ***bolgarskem*** posojilu. Bolgarska vlada bo porabila denar za grajenje železnice. Do novembra bo glavna črta dodelana. — Bolgari še vedno upajo, da bo turška okrožnica imela mnogo vspeha, ker so si regenti pridobili zaupanje držav. A to zaupanje je jako dvomljivo. Razvidi se že iz tega, da niso mogli nikjer dobiti potrebnega denarja. O tem pričajo tudi besede regenta Živkova, ktere je govoril v krogu svojih prijateljev: „Ako se ne poboljšamo in ne prosimo Rusije, da nam odpustí, izgubljeni smo. V blagajnici ni denarja, narod ne plača davkov, a nima tudi od česa. Kredita nimamo, in ne vém, kaj bo, ako bo trajalo to stanje še dva meseca. Naše razmere niso take, kakor jih slika v svojem listu Caharija Stojanov, Vi to sami dobro veste. Bog vé, kaj bo z nami. Želim mir z Rusijo, ali sam ga ne morem doseči.“ — V zadnjem času so voditelji nekoliko mirnejši in previdnejši. Spoznali so, da z glavo ne morejo prodreti zidú. Dopisnik „Odeškega Vestnika“ piše iz Bolgarije: Bolgari niso pozabili, koliko so dolžni Rusiji; vedó dobro, da jih je Rusija oprostila turškega jarma in jim priborila samostalnost. Vendar se bomo branili z vsemi močmi, da si ohranimo samostalnost. Bojevali se bomo do zadnjega, da ne izgubimo svoje prostosti.

Ruske „Novosti“ pišejo o novem ***francoskem*** ministerstvu, da bo moral Rouvier vladati po istem programu, kakor njegov prednik Goblet. Kolikor več zastopnikov vplivnih strank je v ministerstvu, toliko dalje se bo obdržalo. Novo ministerstvo ne bo predrugačilo ne vnanje, ne notranje politike. Francoska ministerstva se hitro menjujejo, ker nobeno nima določenega programa. Vsako ministerstvo obljubi, da bo utrdilo demokratska načela, zboljšalo državno gospodarstvo, pomnožilo moč deželne brambe, a tega ne pové, kako hoče izvršiti svoje obljube. Državno gospodarstvo je vedno jednako, varčnost je le prazna beseda, in le vojaška moč se množí. Isto veljá tudi o vnanji politiki. Jules Ferry je hotel v vnanji politiki nastopiti drugo pot. Ko pa so poslanci to zasledili, skočili so s svojih sedežev in s pestmi pretili nesrečnemu ministru, ker je iskal pomoč Nemčije. Ferry je moral odstopiti in je izgubil svojo veljavo. General Leflô je javno dokazal, kje ima Francija prijatelje in sovražnike. „Naši državi imate skupne koristi“, rekel je car Aleksander II. Preteklo je 12 let, in vsako leto je pokazalo, da so resnične one besede. Nemčija je zbrala okoli sebe mogočne zaveznike, da váruje svoje koristi. Ta zveza mora imeti primerno ravnotežje, namreč Rusija in Francija morate skupno postopati v vnanji politiki, da se ohrani mir v Evropi. To spoznajo vsi omikani Francozi in Rusi. Naj vlada v Franciji to ali ono ministerstvo, vsako se mora ozirati na Rusijo.

Francoski radikalni listi vedno huje napadajo novo ministerstvo. Dajejo mu razna imena. Tudi glasila zmernejše stranke mu očitajo, da se opira na desnico v zbornici. Dalje se Pariški listi mnogo pečajo z osebami novega ministerstva. Spuller je 1884. l. odločno zahteval v zbornici, da še nadalje ostane zastopnik Francije v Vatikanu. Vojni minister Ferron se je kot načelnik generalnemu štabu v krimski vojski zeló odlikoval. Najbolj napadajo ministra Herédio. Načelnik je vseh francoskih prostozidarjev. Ravno vsled tega in ker je zeló bogat, poklical ga je Rouvier v ministerstvo, da molčé prostozidarji. V ministerstvu je Herédia le kot slamnat mož, ker ne razume kaj posebnega o javnih delih. Flourens, minister vnanjih zadev, je bil nekdaj strasten bonapartist, ravno tako tudi Barbey, mornarski minister. — Ministri so sklenili, da se državni stroški znižajo za 80 milijonov. Flourens je trdil, da so vnanje razmere z vsemi državami povoljne. V zbornici je nasvetoval škof Freppel, da se preloži posvetovanje o vojaški postavi, ker ni sedaj primerno, da se svetu razkrivajo razmere v armadi. Minister Rouvier pa je zahteval, da se vojaška postava takoj dovrši. Nasvet škofa Freppela so poslanci zavrgli z 446 glasovi proti 60. Tudi francoski listi pišejo zeló sovražno proti angleško-turški pogodbi. Skoraj gotovo se bo morala posvetovati v tej zadevi evropejska konferenca.

Delavski nemiri v ***Belgiji*** ponehujejo. V mnogih krajih po deželi pričeli so delavci delati. Tudi v Bruslji so nemiri potihnili. V Gentu so imeli delavci zborovanje. Njihov voditelj, Anseele, nagovarjal je delavce, naj vedno zahtevajo svoje pravice. Če vlada ne izpolni njihovih zahtev, morajo se vsi vzdigniti. Po zborovanji je šlo okoli

---

Besede še ne skončá, in že se pridrví četa vaških fantalinov v sobo, ki po jako kratki molitvi med šumom in hrumom posedejo po klopéh. Starejši so počasi odhajali, mesto njih pa so prihajale tiho dekleta; pokleknile in molile pred mrličem. Sedaj se pričné stoprav živahno življenje; med seboj vganjajo šale in zastonj nasprotuje, strašno nasprotuje resnomili obraz mrličev njihovemu počenjanju. Pričné se petje; Podborčeva Manca se obriše krog ust in zapoje lepo narodno pesen: „Smrt na vrata potrkljá, Ljuba Manca al' si domá.“ Bila so svečana trenotja, ko so doneli ti glasovi po sobi; a kaj li ta žalost v mladosti, so si menda mislili, in kmalo na to završi neka poskočna iz ust mladih vasovalcev.

Nekdo stopi v sobo in veter, ki zapiše nad glavo umrle, zaveje jej sive lase nekoliko kviško; zdelo se je, da mrlič grozí in žuga pevcem in pevkam, ki mu onečaščujejo smrtno sobo. Njen bledi obraz je propovedoval grozo, strašno grozo, iz ust pričujočih pa se je čula popevka veselja in radosti. Vendar je čudno to človeško srce; le za trenotje ga komaj navduši kak prizor; komaj za trenotje mu navdaja dušo žalost in britkost, a takoj že zgine, takoj se porazgubí v naravi vsakdanji. Le Primožu je stanovitno trgala britkost srce in vendar bil je on le borni — trapec. A niti v miru ga niso pustili. „Primož, sedaj ti ne kaže druzega, kakor ženiti se“, oglasi se nekdo; „Srčkovca — bila je to grda pijanka — bode ravno prav zanj“, mu odgovarja drugi. „Nu, prisedi malo bližje k dekletom“, draži ga tretji, prijemši ga za roko in hoteč ga z mesta vzdigniti. A skupil jo je za nespodobno šalo. Primož ga popade čez pas, in takoj je ležal sredi sobe; on sam se pa posede zopet nazaj in vprè svoj srpo-živi pogled na umrlo; pokoj pa imel je potem ves večer.

Proti jutru je vse odšlo. „Trapec“ je ostal sam v sobi. Zdaj prikolovrati brat njegov, čez mero piján se zaleti vanj, „kaj boš — se zadere nad njim — tukaj sedel; poberi se saj, če ne“ — in udari s pestjo na vso moč ubozega Primoža po glavi. Ta nekoliko omahne potem zagrabi svojega protivnika za vrat in ljut boj se pričnè. Cela hiša je h krati pokonci in še-le po dolgem trudu ga spravijo na tla. „Boš“, prične gospodar ter išče, s čem bi ga udaril.

Ko ne zagleda ničesa pripravnega, pričnè ga brcati in suvati na vse strani. Tudi zakonska polovica njegova hoče ohladiti svoj srd nad njim in prijazno ga opljuje po obrazu ter ga z grdimi psovkami pozdravlja. Stareji sin tudi skazuje svoje junaštvo: za lase vleče ubozega Primoža, ravnaje po blagem vzgledu svojih roditeljev. Hlapcu se na zadnje vendar začne smiliti; prime ga čez pas in nezavednega nese za hišo — na vrt. V sobi pa brlé sveče, naznanjujóče, da je mrlič v hiši in pri bledem svitu njihovem se rumeni bledo lice ranjke; le to bitje je bilo srečno v celem domovji; povsod drugod je sicer še bilo življenje, a črna zavist in slepi črt jim je razrival srce in delal je strašno — strašneje kakor je bilo ono brezkrvno, ki je smrtnomrzlo mirno počivalo v prsih.

---

800 delavcev po ulicah in so kričali: Proč z ministerstvom! — Kraljeva družina se je preselila v grad Laeken.

Razmere med *Anglijo* in *Rusijo* niso najboljše. V afganskem in egiptskem vprašanji je med njima veliko nasprotje. Angleži sedaj trdijo, da Rusi nimajo nobenih pravic v Afganistanu, ker so pred dvema letoma obljubili, da ne bodo prekoračili afganske meje. Rusija pa nasprotno ne prizná angleško-turške pogodbe.

Angleško-turška pogodba gledé *Egipta* ne ugaja ne Rusom, ne Francozom. „Le Nord", glasilo ruske vlade, piše: Angleži in Turki so se dogovorili, da angleška armada v treh letih ostavi Egipt, ako v tem času ne preti nova nevarnost. Kdo bo pa presodil in odločil, da je nevarnost ali ne? Anglija hoče gotovo sama odločiti, in naravno je, da bodo iskali nevarnost in ostali v Egiptu. Vnanje nevarnosti ne bodo lahko našli, ker nobena država ne bo za Angleži zasedla Egipta. Lahko pa Angleži najdejo notranjo nevarnost. Naravnost morejo trditi, da domača armada ni dovolj močna; mir in réd v deželi sta v nevarnosti, in ta nevarnost lahko traja dolgo časa. In če tudi Angleži izpraznijo Egipt, reč še ne bode končana. Po pogodbi smejo Angleži zopet zasesti deželo, ko bi bilo potrebno. In kdo bo odločil o potrebi? Anglija sama, ker si je pridržala pravico, zasesti deželo brez Turčije. Angleško-turška pogodba popolnoma prezré avtonomijo Egipta, in dežela je že sedaj angleška pokrajina, ker si jo lahko vsak čas prisvoji. Turški sultan je le še po imenu gospodar v Egiptu, v resnici pa angleška kraljica. Čudno je, da se turški zastopniki niso odločneje potegnili za Turčijo. Morda so jih Angleži pregovorili z novim posojilom. Vprašanje je, bodo li vse države potrdile to pogodbo? Jasno je, da se hoče Anglija polastiti Egipta. Evropa izgubí ves vpliv v Egiptu. Toda zadeve v Egiptu so mednarodne in morajo ostati. Francija ne more potrditi te pogodbe, tudi Rusija ima iste vzroke. Edini pristavek, da smé namreč Anglija zasesti Egipt, kedar se ji zdí potrebno, Rusija ne bo nikdar potrdila.

Grška vlada je prosila druge države, naj prisilijo Turčijo, da dovoli prebivalcem na Kreti večje pravice. Večina držav je odgovorila grški vladi, da Grki nimajo nikake pravice, vtikati se v turške zadeve.

Izvirni dopisi.

Z Dolenjskega, 1. junija. Lansko leto objavil sem v „Slovencu" neko zanimivo pravdo zarad cerkvenih klopi, ter sem tudi obljubil rešitev te pravde o svojem času naznaniti v poljubno ravnanje pri enakih slučajih.

Tožen je bil namreč župnik, č. g. J. König, na Vinici, kot predstojnik župnijske domače cerkve Matere Božje na Žežlju zarad motenja posestva v cerkvenem sedežu. Prva tožba zarad sedeža v farni cerkvi bila je vložena 17. maja 1886 od zakonskih J. in M. Simonovič na Vinici po dr. K. Slancu v Rudolfovem proti gosp. župniku, kteri se je deloma sam, deloma ga je odvetnik g. Brunner zastopal.

Naglašal je toženi, da vsled člena 15. občne državljanske postave dné 21. decembra 1867, štev. 142, drž. zak. in §§ 14., 41. in 42. postave dné 7. maja 1874, štev. 650, drž. zak. ni sodnija kompetentna o tej stvari razsojevati, ker sedeži v cerkvi so cerkvena naprava in tukaj razsojuje visokočastito škofijstvo. Vkljub temu je vendar c. kr. okrajna sodnija obsodbo proti g. župniku izrekla in mu tudi povračilo stroškov naložila.

Na priziv g. župnika je sl. višja nadsodnija v Gradci zavrgla prvosodni ukrep, ter naslednjo razsodbo izjavila: C. kr. nadsodnija je presodila, da določitev o porabi prostora v cerkvi za sedeže vernih pri službi božji, za kar tudi v tem slučaji gré, spada k notranjim cerkvenim zedevam, ktere zadeve po členu 15. osnovnih postav o vsestranskih pravicah državljanov dné 21. decembra 1867, št. 142 drž. zak. vsaka postavno pripoznana cerkev samolastno vravnuje. Z ozirom, da sodnije niso kompetentne za obravnavo te tožbe, se razsodba okrajne sodnije v Črnomlji dne 8. avgusta 1886, št. 4444, z vsemi prejšnjimi obravnavami in tožbenim odlokom dné 18. maja 1886, št. 2731, vred kot ničevna razveljavi; c. kr. okrajni sodniji pa se naroči, tožbo tožiteljem vročiti in stroške zagovarjanja, kakor tudi pritožbe toženemu povrniti. (Razsodba višje c. kr. nadsodnije v Gradci dné 9. septembra 1886, št. 10.023.)

Tožitelji so potem napravili priziv na c. kr. najvišje sodišče na Dunaj, a to je z odlokom dné 24. novembra 1886, št. 13.341, razsodbo c. kr. nadsodnije potrdilo.

S tem se je ta prva zanimiva pravda končala, kteri se je pa še druga pridružila in to zarad cerkvenega sedeža v podružni cerkvi Matere Božje na Žežlju, pri kteri je bila tožiteljica M. Simonovič, tožen pa č. g. župnik J. König.

V tem slučaji je pa že prvo sodišče, namreč c. kr. okrajna sodnija v Črnomlji, z odlokom dné 22. oktobra 1886, št. 5734, tožbo tožiteljice ovrglo po znanem členu 15. osnovnih postav, ter to razsodbo tudi c. kr. nadsodnija v Gradci z odlokom dné 9. decembra 1886, št. 12.741, na priziv tožiteljice potrdila, kar je tudi najvišja sodnija storila in s tem spravila pravico jasno na beli dan, kdo je namreč gospodar v cerkvi.

Dasiravno je č. g. župnik te zanimive pravde dobil, vendar mu je to prizadejalo veliko grenkih ur in škode, bodisi na zdravji, ali na gmotnem stanji. Vkljub tem zaprekam je pa on vendar dovršil prenovljenje župnijske cerkve, za kar mu vsak hvalo vé, kajti drugače bi morali, mogoče da še več let, v podružne cerkve k službi božji hoditi.

Dokaz, da ljudstvo ljubi in spoštuje svojega dušnega pastirja, je tudi ta: V naši cerkvi je star, sila majhen, še na steklo slikan križev pot, kar pa veliki prenovljeni cerkvi gotovo ne pristoja. Gosp. župnik izrazil je željo, da bi se z prostovoljnimi doneski omislil nov, dostojniši križev pot in da bode v ta namen od hiše do hiše po fari nabiral prostovoljnih milodarov. Ljudje so temu pritrdili in čast jim, že sedaj je 600 gld. skupaj, dasiravno je še šest vasí obhoditi. Tudi naši rojaki v Ameriki so že lepe svote poslali in zagotovili, da bodo meseca julija za sv. križev pot še nekaj doposlali.

Tudi druge poprave, kakor prenovljenje stranskih altarjev, tabernakeljna in barvanje omare pri orgljah se izvršujejo, tako, da bomo imeli kmalo lepo hišo božjo. Č. g. župnika Jurija König-a pa naj Bog ohrani zdravega in čilega na duhu in telesu še mnogo, mnogo let ter obdaruj z večnimi darovi.

Iz Gradca, 3. junija. Dolgo pričakovan parnik, ki se bo po Muri vozil, je že na poti. V ponedeljek dopoludne odplaval je po Donavi z Dunaja proti Ogerski. Ime mu je „Kübeck". Na njem se vozi ladjedelski mojster Croy, ki ga je izdelal, dva strojevodji in nekaj moštva za postrežbo. V ponedeljek zvečer dospel je do Požuna, v torek do Budimpešte, v sredo do Drauegga, kjer se je spustil iz Donave v Dravo in iz te nekaj višje v Muro, po kteri priplava v soboto — če pojde vse gladko izpod rok, v Gradec, kjer ga že vse željno pričakuje. Drugi parnik „Graz" je v delu in bo menda v 14 dneh dokončan. Parnika bota tako zvana propelarja.

Domače novice.

(V Ljubljanski škofiji) bodo letos v pričetku julija posvečeni naslednji čč. gg. bogoslovci četrtoletniki: Česenj Andrej, Hladnik Ivan, Horvat Mih., Krainer Alojzij, Mikš Ivan, Schiffrer Gustav, Volk Ivan, Zupanec Ignacij, Žužek Alojzij, in tretjeletniki: Gabrič Anton, Krainer Anton, Müller Ivan, Pavlin Franc, Perne Franc, Pokoren Franc.

(Sv. maša) služila se bo v hiralnični kapelici sv. Jožefa jutri, 5. junija, ob 11. uri dopoludne v dušni prid umrlim udom in dobrotnikom trgovinskega bolniškega in penzijskega društva. Odbor vabi k temu sv. opravilu vse gg. člane in pospeševatelje omenjenega društva.

(Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) je imelo dné 1. junija svojo X. sejo. Navzoči: prvomestnik Tomo Zupan; podpredsednik Luka Svetec; odborniki: dr. vitez Bleiweis, Ivan Hribar, M. Močnik, dr. Josip Vošnjak, J. Žičkar, A. Žlogar, A. Žumer. Prvomestnik naznanja ugodni vspeh poklonov pri p. n. knezonadškofu v Gorici in škofu v Trstu. Zapisnikar naznani, da so se vsi sklepi iz prejšnje seje izvršili. — Zagotovi se podpora neki šoli ob jezikovni meji. — Neki otroški vrtnarici se prošnja usliši. — Prošnja nekega šolskega vodstva se odbije. — Več predlogov podružničnega Tržaškega načelništva se odobri. — Sklene se, da bo letošnja velika skupščina v Trstu, v torek 19. julija. Razgovor o opravilih velike skupščine. Slavna načelništva podružnic naj se pričujočim opozarjajo, da doposljejo čem prej mogoče potrebne izkaze in nabrane svote. Gledé v § 10. velikih pravil velevanega nabiranja denarnih doneskov veljá kalendrovo leto. Isto tako naj podružnice pravodobno naznanijo svoje zastopnike, oziroma pooblaščence za veliko skupščino. Samoumevno je, da podružnični zastopniki potujejo k veliki skupščini ob svojih — ne pa ob podružničnih stroških.

(Kraj vsakoletni veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda) določuje po §. 13 glavnih pravil družbino vodstvo v Ljubljani. Vsled gorke želje Tržaških rodoljubov se je ob predvčeranji odborovi seji sklenilo, da bode naš drugi veliki družbin zbor letos v Trstu, v torek, 19. julija. Povabila k tej veliki skupščini ž njenim dnevnim redom vred pa se bodo prijavila po zahtevi istega paragrafa štirinajst dni poprej na primeren način. — Gledé pričujočega vodstvenega sklepa se opozarjajo domorodci vseh slovenskih pokrajin, naj po zahtevi §. 12. istih pravil izvolijo za veliko letošnjo skupščino takih podružničnih zastopnikov, ki jim bo veselje ogledati si ob tej ugodni priliki naš lepi Trst ter prepričati se tam, kako zvesto za našo vzvišeno stvar bijejo srca ob obalih Jadranskega morja.

(„Slov. Narodu" na znanje): Dopis o „Ljubljanskem Zvonu" in homatijah v „Narodni Tiskarni" smo prejeli iz zanesljivih rok, o čemur smo se še pozneje nalašč prepričali. Toraj mislimo, da nimamo ničesa preklicevati in da bil tudi „Slov. Narod" najbolje storil, ko bi ne bil tajil, kar se sploh po mestu govorí.

(Ljubljanska gimnazija) končá šolsko leto 9. julija, ker se ta dan prične ustna matura. Ljudske in druge šole končajo šolsko leto 15. julija.

(Slavnostno pesem) za pevsko društvo „Slavec" je blage volje zložil velečast. g. Simon Gregorčič, vglasbil pa jo je naš spretni skladatelj gosp. Ant. Förster.

(Koncert) priredita gospa Milka Gerbićeva in g. Fr. Gerbić sodelovanjem gosp. pl. Ohm-Janušovskega jutri v Kranju, v dvorani narodne čitalnice ob 8. uri zvečer. — Vstopnice se bodo dobivale zvečer pri kasi za osebo po 40 kr., za družine treh oseb po 90 kr.

(Mrtvoud) je zadel danes zjutraj postreščka št. 11 pred frančiškanskim mostom; odnesli so ga mrtvega.

(V „Kranjsko hranilnico") je vložilo meseca maja 2092 strank 554.615 gld.; izplačalo se je 2168 strankam 473.010 gld. 37 kr.

(Za pogorelce v Strahinji) darovali so: Č. g. Matej Markič, adm. v Golcu 3 gld. Blag. gosp. Fr. Š., učitelj v Boštanji 2 gld.

(Za Erjavčev spomenik in ustanovo) je nabranih do sedaj 2496 gld. 8½ kr.

(Podružnica Žavec) društva sv. Cirila in Metoda vabi k občnemu zboru v nedeljo dné 12. junija t. l. ob 4. uri popoludne v gostilni g. Jan. Hausenbichler-ja v Žavci. Vspored: 1. Sprejem novih udov. 2. Predlaganje računov za preteklo društveno leto. 3. Volitev novega odbora. 4. Nasvèti. Po zborovanji podružnice sledi prosta zabava.

(Princu Pavlu Meklenburškemu), ki v Konjicah pri knezu Windischgrätzu bolan leži, ni se obrnilo na bolje, pač pa mu je po zdravniških sporočilih čedalje huje.

(Zagorska železnica) pričela je vožnjo že koncem lanskega leta, toda dosedanji vozni red je bil jako nepriličen potovalcem v Krapinske Toplice. Prvega junija se je vpeljal nov red. S postaje Zabok-Krapinske Toplice prihaja vlak ob 1. uri 35 minut v Zaprešiče in ima zvezo z vlakom, ki prihaja na Zidanmost ob 4. uri popoludne. Vlak, ki ob 4. uri zjutraj odhaja do Zaprešiča, ima direktno zvezo po Zagorski železnici do postaje Zabok-Krapinske Toplice.

(Toča) pobila je po okraji Sv. Lenarta na Slov. Goricah (Štajarsko) v torek prav hudo. Dvignil se je hud vihar, ki je drevje lomil in točo prinesel semkaj od sv. Kunigunde po Pesniški dolini in okolici precej daleč na dolgo in široko. Posebno sadje je hudo poškodovano in drevje grdo okleščeno. Žita skoraj poznati ni, tako je zmlačeno.

(Naslov in značaj) sekcijskega sovetnika dobil je gosp. Levičnik, tajnik v pravosodnem ministerstvu.

(Povodnji na Ogerskem) napravile so letos veliko škode. Okoli Szegedina je vse pod vodo. Reka Tisza je prodrla te dni nasip in zalila vse vasi v obližji mesta. Ljudje so v velikem strahu; vse beží v mesto.

Poziv.

Da-si tudi se pri prvem izdavanji „Popotnikovega koledarja za slovenske učitelje“ ne moremo ponašati z gmotnim vspehom,*) nam vendar priča laskavo priznanje od vseh strani, da smo s „Popotnikovim koledarjem“ pravo pogodili. To in pa želja, da odpravimo nedostatke, ki so brez naše krivde ostali v I. letniku, nas spodbuja, da že letos priredimo „Popotnikovega koledarja“ novo izdanje.

Da se pa drugi letnik dobro obnese in delce postane povsem zanesljiv tolmač vzajemnosti med slovenskim učiteljstvom, treba bode splošnega sodelovanja.

Obračamo se toraj že zdaj do častitih tovarišev svojih kakor do vseh prijateljev našega podjetja z nujno prošnjo, da nam blage volje naznanijo v kratkem: a) vse ali sebe ali svoje bližnje sodruge zadevajoče pomote, ktere so v letošnjem izdanju „Popotnikovega šematizma“ zasledili; zlasti všeč bodo nam popravki gledé pisave imen — priimkov in krajevnih imen — če so utemeljeni; b) spremembe, ki so se vršile od prvega izdanja tako gledé osob, kakor tudi posameznih šol (nove šole, ali če se je ktera razširila).

Ker se je od nekod želja izrekla, naj bi se navedli v šematizmu tudi zastopniki učiteljstva v okr. šolskih svètih, prosimo, da se nam v svojem času tudi v tej zadevi pošljejo potrebni podatki. — Na osobne želje gledé dopolnitve šematizma (v tej ali oni zadevi) se bodemo v okviru našega načrta po možnosti vselej ozirali, kajti zelo nam je ležeče na tem, da prejemnike našega koledarja v obče zadovoljimo, ker le v tem slučaju smemo upati, da bodo oni podjetje tudi gmotno podpirali.

Dopisi v zadevi „Popotnikovega koledarja“ naj se blagovoljno dopošiljajo

Vredništvo „Popotnik-a“,
Maribor, Reiserstrasse, št. 8.

*) Razpečalo se je toliko koledarja, da bi baš pokril lastne stroške, a žal, da še je mnogo dolžnikov, kteri so na nas pozabili. Te še enkrat prosimo, da se nas spomnijo in nam poleg ogromnega našega truda ne delajo še gmotne škode.

Telegrami.

London, 4. junija Pri zboru konservativcev v „Walverhampton-u“ je Churchill ostro grajal vojaško in mornarsko upravo ter trdil, da nista ne vojna ne mornarstvo zadostno pripravljena za mogočo vojsko. Naštel je velike napake vojne uprave.

Mons, 4. junija. Ko so zborovali voditelji socijalistov v Jemappes-u niso prijeli voditelja Fauviaux-a, zbrali so se delavci. Ker so jih vojaki brez vspeha nagovarjali, naj se razidejo, rabili so orožje, mnogo je bilo ranjenih.

Rim, 4. junija. Zbornica je skoraj jednoglasno vsprejela dnevni red in vzela na znanje vladino izjavo, da bode nadaljevala dosedanjo politiko v Masavi.

Tujci.

2. junija.

Pri *Maliču:* pl. A. Griesham, zasebnik, iz Nemčije. — Miha.el, Richter, Markl, Schindler, trgovci, z Dunaja. — Pavel Wrany, trgovec, iz Ceškega. — Karol Kameniczec. tovarnar, z soprogo, iz Brna. — And. Pavlečič, načelnik postaji, iz Beljaka. — pl. Obereigner, logar, z družino, iz Snežnika. — Jožef Petsche, trgovec, iz Kočevja. — Alojzij Pogačnik, trgovec, iz Cirknice. — Jožef Tenyer, zasebnik, z soprogo, iz Trsta. — V. Miletto, trgovec, iz Trsta. — Jožef Franeisci, c. k. uradnik iz Rovinja.

Pri *Slonu:* Srečko Gutman, trgovec, iz Nemčije. — Franc Schury, c. k. stotnik, z zoprogo, z Dunaja, — Gottlieb, Hänusch, Basch, trgovej, z Dunaja. — Adolf Nickel, potovalec, iz Brna. — Franc Svozil, potovalec, iz Olomuca. — A. Schönbrunn, potovalec, iz Siseka. — Treun, pesestnik, s soprogo, iz Jesenice. — H. Šlibar, posestnik, iz Sele. — A. Teger, trgovski pomočnik, iz Ljubljane. — Karol Miklavčič, zasebnik, iz Trsta. — Emilija Kumer, soproga bilježnika, s hčerjo, iz Trsta. — Tomaž Selan, c. k. vajenec, iz Zadra. — A. Hauser, lekar, s soprogo, iz Obroveca.

Pri *Bavarskem dvoru:* M. Lentsche, trgovec, iz Reke. — Jožef Jaklič, posestnik, iz Kočevja. — Jožef Ložke, posestnik, iz Spodnjega Bukovca.

Pri *Južnem kolodvoru:* Karol Komploj, trgovec, iz Moravskega. — Franc Harrauer, strojevodja, s soprogo, iz Dunajskega Novegamesta. — M. Lavrenčič, posestnik, s soprogo, iz Vipave. — Anton Mekinda, posestnik, iz Reke.

Pri *Avstrijskem caru:* pl. Albert Hagan, potovalec, iz Belgije. — S. Zissernig, potovalec, iz Beljaka.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje: zrakomera v mm	Stanje: toplomera po Celzija	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
3.	7. u. zjut.	730·85	+18·4	sl. svzap.	oblačno	
	2. u. pop.	731·98	+21·2	sl. zap.	del. jasno	12·80
	9. u. zveč.	733.69	+16·0	sl. svzap.	oblačno	dež

Oblačno in deževno. Srednja temperatura 18·5° C., za 1.3° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

4. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl.	85	kr.
Srebarna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „	—	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „	95	„
Papirna renta, davka prosta	97 „	10	„
Akcije avstr.-ogerske banke	886 „	—	„
Kreditne akcije	287 „	20	„
London	127 „	—	„
Srebro	— „	—	„
Francoski napoleond.	10 „	08	„
Ces. cekini	5 „	98	„
Nemške marke	62 „	32½	„

Katoliška Bukvarna

v Ljubljani

želi kupiti

po več iztisov naslednjih knjig:

Slomšek, **Zbrani spisi I. in II. del,** (izdal Lendovšek.)
— — **Krščansko devištvo.**
— — **Življenja srečen pot.**
Janežič, **Deutsch-slovenisches Wörterbuch.**
Marn, **Jezičnik. leto: I., II., III., IX., X., XI., XII., XIII., XIV., XV., XVI., XVII.**
Tomaž Kempčan, **Hoja za Kristusom.**
Slovenski čebelarček.

Ponudbe na posamezne ali po več iztisov pošiljajo naj se gori naznanjeni knjigarni z dostavkom, v kakem stanu da so knjige ter koliko se za iste zahteva. (2)

Ferd. Bilina & Kasch

v Ljubljani, v židovskih ulicah,

priporočata svojo **veliko zalogo**

amerik. celluloid-perila,

ki ne prepušča vode

najboljše vrste po jako **znižanih cenah** in sicer:

vsakovrstnih **ovratnikov** in **manšet** za gospode, **predsrajčnikov** za gospode, **ovratnikov** za vojake, **ovratnikov** s **kolarjem** za duhovnike.

Priporočava dalje tudi poleg **celluloid-perila** za vzdržanje luknjic naše **ovratnike, manšete** in **gumbe,** istotako za perilo pripravljeno **milo.**

Najnovejše **ovratnike** in **manšete** iz **šifona** imava vedno v zalogi in jih prodajava po najnižjih cenah. — Kdor kupi od vseh navedenih izdelkov **več dvanajstoric vkup,** privoliva mu **primeren rabat.**

Za poletno sezôno

priporočava svojo veliko zalogo najnovejših in najcenejših

roknavic iz svile in sukanca

raznih barv, za gospé, gospode in otroke. **Za dobro izvršeno delo jamčiva.**

Najnovejši **zavratniki** za gospode dobivajo se v največji izberi od **10 kr.** do **1 gld. 50 kr.** v naši prodajalnici. (1)

Lekarna Trnkóczy,

zraven rotovža v Ljubljani

na velikem mestnem trgu,

priporoča tukaj popisana **najboljša** in **sveža** zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval o naših **izborno skušenih** domačih zdravilih. Lekarne Trnkóczyjevih firm so: Na Dunaji dve in ena kemična tovarna v Gradci (na Štajarskem) ena pa v **Ljubljani.** P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da naslov tako-le napravi: **Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.**

Marijaceljske kaplice za želodec,

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: **mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavobôl, krč v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo.** 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gl.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste **istinite Marijaceljske kapljice** dobivajo samo v lekarni **Trnkóczy-ja** zraven rotovža na velikem Mestnem trgu v Ljubljani.

Cvet zoper trganje (Gicht),

je odločno najboljše zdravilo zoper *protin* ter *revmatizem, trganje po udih. bolečine v križi* ter *žiccih, oteklino, otrpnele ude* in *kite* itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo *„cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem.* 1 stekl. 50 kr., tucat 4 fl. 50 kr.

Če ni na steklenici zraven stoječega znamenja, ni pravi cvet in ga precej nazaj vrniti.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratobol, jetiko, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. **56 kr.,** 1 tucat **5 fl.** Samo ta sirop za **56 kr.** je pravi.

Kričistilne krogljice,

ne smele bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobôlu, otrpnjenih udih, skaženem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, **konj** in **prašičev.**

Konje varuje ta štupa **trganja** po **črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznij, kašlja, pločnih** in **vratnih boleznij** ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje **debele, okrogle** in **iskrene.** Krave dobé mnogo **dobrega mleka.**

Zamotek z rabilnim navodom vred velja le **50 kr.,** 5 zamotkov z rabilnim navodom **samo 2 gld.**

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri **pretégu žil, otekanji kolen, kopitnih bolezni, otrpnenji v boku, v križi** itd. **otekanji nog, mehurjih na nogah, izvinjenji, tiščanji od sedla in oprave,** pri **sušici** itd. s kratka pri **vseh vnanjih boleznih** in **hibah.** Steklenica z rabilnim navodom vred stane le **1 gl.,** 5 stekl. z rabil. navodom vred samo **4 gl.**

Vsa ta našteta zdravila se samo prava dobijo

v lekarni Trnkóczy-ja v Ljubljani

zraven rotovža

in se vsak dan s pošto razpošiljajo. (15)

Izdajatel in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.